

طراحی کنترل همزمان‌سازی وضعیت در یک ساختار آرایش پرواز ماهواره و در حضور خطای اندازه‌گیری حسگرها

سید سعید نصرالهی^۱، فرزانه عبدالahi^۲

^۱ فارغ‌التحصیل دکترا مهندسی برق، گروه کنترل، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ss_nasrolahi@aut.ac.ir

^۲ استادیار، دانشکده مهندسی برق، گروه کنترل، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، f_abdollahi@aut.ac.ir

پذیرش: ۱۳۹۷/۰۵/۲۷

ویرایش: ۱۳۹۷/۰۴/۲۷

دریافت: ۱۳۹۷/۰۲/۱۰

چکیده: هدف از این مقاله، طراحی کنترل کننده وضعیت با هدف همزمان‌سازی آن در یک ساختار آرایش پرواز ماهواره و بالاحاط خطای اندازه‌گیری حسگرهاست. مهمترین نوآوری مقاله حاضر، استخراج بهره‌های کنترلی با رویکرد غیرمتّمر کرز در ساختار چند‌عامله و با در نظر گرفتن خطای اندازه‌گیری بردارهای جهت و سرعت زاویه‌ای است. ماهواره‌ها می‌توانند نامشابه باشند ولی گراف ارتباطی بین آنها از نوع پیوسته فرض می‌شود. بعلاوه نیازی به مخبره‌ی بردارهای سرعت زاویه‌ای بین ماهواره‌ها نیست. طبق پایداری لیاپانوف، کنترل کننده پیشنهادی ارزیابی و تحلیل شده و تضمین می‌شود که خطای دنباله‌روی هر ماهواره و خطای همزمان‌سازی وضعیت بین ماهواره‌ها، کران دار نهایی یکنواخت خواهند بود. شبیه‌سازی الگوریتم ارائه شده، عملکرد مطلوب آن را ضمن مقایسه با روش‌های موجود، روشن می‌نماید.

کلمات کلیدی: آرایش پرواز ماهواره، همزمان‌سازی وضعیت، کران دار نهایی یکنواخت، خطای اندازه‌گیری حسگر.

Attitude Synchronization Control in Satellite Formation Flying in the Presence of States Measurement Errors

Seiied Saeed Nasrolahi, Farzaneh Abdollahi

Abstract: This paper presents a novel attitude synchronization framework for tracking control of multiple identical/heterogeneous satellites in formation flying with connected communication graph. The main contribution of the paper is considering sensors' measurement error to derive control gains. Moreover, the proposed strategy need no angular velocity communication. Nevertheless, the tracking synchronization among the satellites' attitudes with individual set-points is guaranteed. Accordingly, based on the Lyapunov criterion, uniformly ultimately boundedness of the synchronization/tracking errors are investigated. The simulation results are presented to illustrate the performance of the developed algorithm.

Keywords: Satellite formation flying, Attitude synchronization, Uniformly ultimately boundedness, Sensor measurement error.

مورد توجه جدی قرار گرفت [۱]. این رویکرد می‌تواند بوسیله افزونگی و فراهم نمودن امکان بازیگریندی، قابلیت اطمینان عملکرد مجموعه سامانه و در نتیجه اجرای مأموریت را به طور چشمگیری بهبود بخشد [۲-۳]. مأموریت‌های آرایش پرواز ماهواره (Satellite Formation Flying) (SFF) از دهه ۹۰ میلادی تاکنون به عنوان یک فناوری پیشرو

۱- مقدمه

رویکرد آرایش پرواز در حوزه‌ی فضایی از دهه ۱۹۶۰ میلادی و هنگامی که میعاد فضایی‌ها با یکدیگر (Rendezvous) ضرورت پیدا کرد،

شد. [۲۴] نیز بر استخراج روش کنترلی مستقل از بردار سرعت زاویه‌ای و بالحظ اشباع عملگرها متصرک شده است که در آن نیز با توجه به داده‌های حسگرهای جهت، متغیر بردار سرعت زاویه‌ای تخمین زده می‌شود. اگرچه مشاهده‌گرهای نظیر فیلتر کالمون به منظور همگرایی پیشتر در استخراج بردارهای وضعیت و کاهش پراکندگی داده‌های حسگرها قابل استفاده هستند، لیکن خروجی آنها نیز خط‌آلود بوده و مقادیر دقیق و واقعی را در اختیار قرار نمی‌دهند.

توپولوژی گراف ارتباطی بین ماهواره‌ها نیز یکی از مباحث اساسی در کنترل همزمان‌سازی وضعیت در آرایش پرواز است. ساختارهای رهبر-پیرو [۹، ۲۰، ۲۱، ۲۵، ۲۶] رویکردهای مبتنی بر رفتار (Behavior-based Neighborhood scheme) [۲۷-۲۸]، رویکردهای مبتنی بر همسایگی (-Virtual based architecture) [۱۲ و ۲۹] و روش‌های ساختار مجازی (Virtual structure) [۳۰-۳۱] از جمله ملاک‌های تقسیم‌بندی روش‌های ارائه شده‌اند. برخی از الگوریتم‌های ارائه شده نیز چندین رویکرد در گراف ارتباطی اتخاذ کرده‌اند. برای نمونه [۳۲] از دو ساختار رهبر-پیرو و مبتنی بر رفتار در یک گراف ارتباطی حلقه‌ای استفاده می‌کند. در ادامه، [۳۳] از سه رویکرد رهبر-پیرو، ساختار مجازی و مبتنی بر رفتار بهره برده است.

به طور کلی، در هر روش کنترلی با هدف همزمان‌سازی وضعیت در SFF، آگاهی از متغیرهای حالت وضعیت ضروری است. همان‌طور که قبل اشاره شد، این متغیرهای وضعیت شامل جهت و سرعت زاویه‌ای هستند. آگاهی نیز از دو مسیر تخمین و یا اندازه‌گیری مستقیم بواسیله حسگرهای وضعیتی حاصل می‌شود که به دلیل عملکرد غیرایده‌آل مشاهده‌گرهای همچنین حسگرهای، در هر دو روش، متغیرهای وضعیت به خطای تخمین و یا خطای اندازه‌گیری دچار خواهد بود. به دلیل تاثیر مستقیم متغیرهای وضعیت در تولید سیگنال کنترلی، میزان دقت آنها نسبت به مقدار صحیح واقعی متغیر، تاثیر اساسی در عملکرد سیستم کنترل حلقه‌بسته خواهد داشت. این مساله زمانی نمود پیشری خواهد یافت که دینامیک سیستم مورد بحث، غیرخطی نیز باشد. بر اساس دانش نویسنده‌گان، تاکنون هیچ گونه روش کنترل همزمان‌ساز وضعیت بر دقت مذکور با رویکرد تحلیلی متصرک نشده است. به بیان دیگر، هدف کنترلی در مقالات مرتبط با همزمان‌ساز وضعیت، رسیدن به خطای نسبی صفر بین عامل‌ها بوده است در حالی که عملاً، آگاهی دقیق از متغیرهای وضعیت در دسترس نیست. در این مقاله، ما بر طراحی کنترل کننده و تحلیل پایداری خطای همزمان-سازی در بین ماهواره‌های نامشابه در حضور خطای اندازه‌گیری حسگرها خواهیم پرداخت. بر اساس پایداری مبتنی بر روش مستقیم لیاپانوف، قانون بهره‌های کنترلی در قالب کنترل فیدبک حالت و بالحظ غیرخطی بودن دینامیک سیستم و با رویکرد غیرمتصرک (Decentralized approach) استخراج خواهد شد. مهمترین نوآوری‌های مقاله حاضر را می‌توان در موارد زیر خلاصه نمود:

- اساس تحلیل‌های پایداری ارائه شده در مقالات مبتنی بر دانش دقیق از متغیرهای حالت وضعیت است [۹، ۱۲، ۲۰، ۳۴، ۳۵]. از آنجایی که در

در حوزه فضایی مورد توجه قرار گرفته است [۴-۵]. بهبود ماموریت‌های پایش، اکتشاف منابع و مشاهده زمین از مزایای عمدی این فناوری به شمار می‌رود. بعلاوه، SFF می‌تواند زمینه راحت‌تر استقرار یک محموله بزرگ را با جایگزینی آن با محموله‌های کوچک‌تر و در ماهواره‌های سبک‌تر در مدار به دور زمین فراهم آورد [۶] که می‌توان در این راستا به طور مشخص از محموله‌های راداری دیافراگم مصنوعی (Synthetic Aperture Radar) یا به اختصار SAR نام برد [۷]. البته تفکیک محموله‌های فضایی برای اجرای یک ماموریت واحد، الزامات فنی خاص خود را به مجموعه آرایش پرواز تحمیل می‌کند. به طور مثال برای انجام یک ماموریت SAR با محموله‌های مجذاشده، الزام همزمان‌سازی پرتو (Beam)، زمان و فرکانس نقش عمدی دارد که معمولاً همزمان‌سازی پرتو را با همزمان‌سازی وضعیت بین ماهواره‌ها و بر اساس پایداری سه محوره برآورده می‌نمایند [۸]. بطور کلی، همزمان‌سازی وضعیت یکی از موضوعات مورد علاقه محققان در مبحث کنترل چندعامله بوزیر در SFF است که با توجه به وجود ذاتی خطأ در اندازه‌گیری و یا تخمین، رسیدن به همزمان‌سازی ایده‌آل در یک ماموریت کاربردی SFF میسر نیست. لذا با توجه به اهمیت ذکر شده، در این مقاله طراحی یک کنترل کننده وضعیت چندعامله با هدف همزمان‌سازی وضعیت و در حضور خطای اندازه‌گیری حسگرها مد نظر قرار گرفته است که ضمن ارائه تحلیل پایداری سیستم حلقه‌بسته، شرایط لازم برای ضرایب کنترلی در اجرای یک عملیات همزمان‌سازی وضعیت استخراج شده است.

در برخی از کارهای انجام شده با هدف همزمان‌سازی وضعیت، همزمان‌سازی موقعیت نیز مدنظر طراحان قرار گرفته است [۹-۱۳]. در ادامه، با ارائه دینامیک‌های بهم پیوسته وضعیت و موقعیت، کنترل کننده واحدی ارائه شده است تا بتواند همزمانی در موقعیت و وضعیت را فراهم آورد [۱۴-۱۷].

از مهمترین منابع جدیدی که به آرایش پرواز ماهواره پرداخته است می‌توان به کتاب [۱۸] اشاره نمود که علاوه بر کنترل وضعیت مشارکتی، به مباحث کنترل موقعیت ماهواره‌ها در شکل دادن به یک آرایش نیز پرداخته است. مهمترین تمرکز کتاب در مبحث کنترل وضعیت بر تاثیر نوع پروتکل ارتباطی بین ماهواره‌ها در استخراج کنترل کننده است.

در برخی دیگر از روش‌های همزمان‌ساز وضعیت و با مدل کاستن از بار ساخت‌افزاری، کنترل کننده‌هایی بدون نیاز به اندازه‌گیری سرعت زاویه‌ای ارائه شده‌اند [۱۹-۲۱]. تمامی روش‌های مذکور مانند روش ارائه شده در [۲۲]، از رویکردهای مبتنی بر مشاهده‌گر استفاده می‌کنند تا سرعت زاویه‌ای را با استفاده از داده‌های وضعیتی تخمین زده و به یکدیگر مخابره کنند. [۲۳] یک روش همزمان‌ساز وضعیت بدون نیاز به آگاهی از سرعت زاویه‌ای ارائه داده است که مهمترین تاثیر آن، کاهش بار مخباراتی بین ماهواره‌ای خواهد بود ولی با توجه به اینکه مبتنی بر بردارهای جهت می‌باشد، با وجود خطای اندازه‌گیری در خروجی حسگرهای جهت، از کاربردی بودن، کیفیت و اطمینان از عملکرد روش به شدت کاسته خواهد

۲- اصول اولیه

در این بخش، برخی از مقدمات لازم در تبیین مساله و ابزارهای استفاده شده در تحلیل روش پیشنهادی ارائه می‌شوند.

۵-۱ بیان وضعیت MRP

برای بیان وضعیت یک دستگاه مختصات نظری دستگاه بدنه ماهواره نسبت به یک دستگاه مختصات مرجع نظری دستگاه مداری از بیان‌های مختلفی نظری ماتریس کسینوس هادی (Cosine Matrix)، زوایای اویلر (Euler angles)، بردار کواترنیون (Quaternion) و بردار رودریگر (Rodriguez) اصلاح شده (MRP) می‌توان بهره برد. پارامترهای متعدد در ماتریس کسینوس هادی، وجود تکینگی (Singularity) در زوایای اویلر، مسائل ابهام (Ambiguity) و پیچک (Unwinding) در بردار کواترنیون، انتخاب MRP برای بیان وضعیت را قابل توجیه می‌کند [۳۸]. در صورتی که بردار واحد \bar{n} را به عنوان محور اصلی دوران و θ را زاویه دوران بین دو دستگاه مختصات فرض کنیم، آنگاه بردار دوران \bar{q} در بیان MRP برابر خواهد بود با [۳۹]

$$\bar{q} = \tan\left(\frac{\theta}{4}\right)\bar{n} \quad (1)$$

توجه شود که MRP نیز دارای تکینگی است ولی با استفاده از بردار سایه (MRP shadow parameters)، این مساله به راحتی قابل مرتفع شدن است [۴۰].

۵-۲ دینامیک خطای دنباله‌روی وضعیت بیان وضعیت

سینماتیک وضعیت یک ماهواره مبتنی بر بیان بردار \bar{q} بر اساس پارامترهای رودریگر اصلاح شده (MRP) طبق رابطه زیر است [۴۱]:

$$\dot{\bar{q}} = G(\bar{q})\bar{\omega} \quad (2)$$

که $\bar{\omega}$ بردار سرعت زاویه‌ای است و

$$G(\bar{q}) = \frac{1}{4}((1 - \bar{q}^T \bar{q})I_3 + 2S(\bar{q}) + 2\bar{q}\bar{q}^T)\bar{\omega} \quad (3)$$

با ویژگی‌های

$$\bar{q}^T G(\bar{q}) = \frac{1 + \bar{q}^T \bar{q}}{4} \bar{q}^T \quad (4)$$

و

$$\|G(\bar{q})\| \leq \frac{1}{4}(3 + 2\|\bar{q}\| + 3\|\bar{q}\|^2) \quad (5)$$

و اپراتور S نمایانگر عملیات پادمتقارن‌گیری مثلاً از بردار سه‌مولفه‌ای \bar{q} طبق رابطه زیر است؛

عمل مقادیر دقیق متغیرهای وضعیتی در دسترس نیستند، نتایج بدست-

آمده نمی‌توانند همزمان‌سازی وضعیت را عملاً تضمین نمایند.

مهترین نوآوری مقاله حاضر، بررسی تحلیلی تاثیر خطای اندازه‌گیری

یا تخمین وضعیت در طراحی یک کنترل کننده با هدف همزمان‌سازی

وضعیت برای سیستم کنترل وضعیت SFF با دینامیک غیر خطی است.

اساس روش تحلیلی مذکور نیز مبتنی بر معرفی یکتابع لیاپانوف

مناسب و استخراج ضرایب کنترلی طبق شرایط لازم برای پایداری

سیستم حلقه‌بسته و بالحاظ باند خطای اندازه‌گیری وضعیت است.

* به منظور کاهش بار مخابرایی بین ماهواره‌ها، کنترل کننده هر ماهواره

فقط به متغیر جهت ماهواره‌های همسایه‌ی خود نیازمند است. لازم به

ذکر است برای همزمان‌سازی وضعیت در [۱۲، ۱۵، ۲۷، ۲۹] نیاز به

اشتراک‌گذاری بردار سرعت زاویه‌ای است و حتی در برخی،

اشتراک‌گذاری بردار شتاب زاویه‌ای نیز ضروری است [۳۰، ۳۶]

طبعاً باز مخابرایی بین ماهواره‌ها را افزایش خواهد داد. هر چند روش-

های همزمان‌ساز بدون نیاز به اندازه‌گیری سرعت زاویه‌ای نیز وجود

دارند [۱۹، ۲۳، ۳۷] ولی در تحلیل آنها خطای اندازه‌گیری و یا تخمین

لحاظ نشده‌اند.

به بیان دیگر، مساله اصلی که مقاله بر آن تمرکز کرده است، لحاظ

خطای اندازه‌گیری حسگرهای وضعیت در استخراج یک روش کنترلی

غیرمتصل با هدف همزمان‌سازی وضعیت در آرایش پرواز ماهواره‌های است.

روش کنترلی مبتنی بر فیدبک حالت است که با استفاده از روش لیاپانوف

و تضمین پایداری سیستم حلقه‌بسته، به استخراج قانون بهره‌های کنترلی

منتج می‌شود. فرضیه‌های اصلی که برای حل مساله در این مقاله در نظر

گرفته شده‌اند را می‌توان در موارد زیر خلاصه نمود:

* گراف ارتباطی بین ماهواره‌ها از نوع متصل (Connected) است.

* کران بالای اندازه خطای اندازه‌گیری حسگرهای معلوم است.

* هر ماهواره فقط داده‌ی مربوط به حسگر جهت خود را با همسایگانش

به اشتراک می‌گذارد و از داده حسگر سرعت زاویه‌ای خود در تولید سیگال کنترلی خودش استفاده می‌کند.

در ادامه مقاله، پس از توضیح مباحث مقدماتی، مساله اصلی و چگونگی طراحی کنترل کننده بیان خواهد شد. در بخش پایانی نیز با

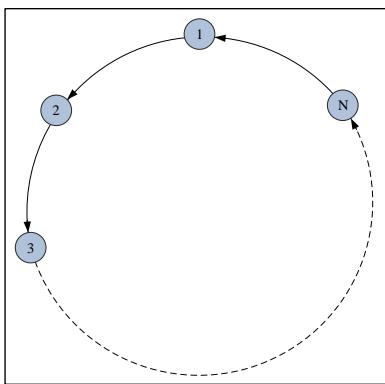
استفاده از نتایج شیوه‌سازی، عملکرد الگوریتم ارائه شده مورد صحبت سنجی قرار می‌گیرد. در این مقاله، از این نشانه‌گذاری‌ها استفاده می‌شود: بردارها

به فرم پررنگ و زیر یک خط (\bar{I})، ماتریس‌ها به صورت پررنگ (M) و اسکالرها به طور معمولی نمایش داده می‌شوند. $\bar{I}_{n \times n}$ بیانگر بردار n ستونی I_n یکانی، $0_{n \times n}$ بیانگر ماتریس یکه $n \times n$ ماتریس صفر $n \times n$ ، $diag(M_1, \dots, M_n)$ یک ماتریس بلوکی قطری تشکیل شده از ماتریس‌های

M_1 تا M_n ، \odot نماینگر ضرب دو بردار در فضای پارامترهای رودریگر، (Modified Rodriguez Parameters) یا به اختصار MRP، اصلاح شده (Modified Rodriguez Parameters) یا به ترتیب

\otimes نماینگر ضرب کرونکر (Kronecker) (.) و $\lambda_{\max}(.)$ به ترتیب

بیانگر کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین مقدار ویژه هستند.

شکل ۱: نمونه یک گراف ارتباطی

- از دیدگاه انفرادی هر یک از عامل‌ها؛ هر عاملی بتواند سیگنال مطلوب خود را به خوبی دنبال نماید، یا به عبارت ریاضی خطای دنباله‌روی تک‌تک عامل‌ها بصورت نمایی به سمت صفر میل نماید.
- از دیدگاه تداخل بین عامل‌ها؛ تمامی عامل‌ها همزمان با یکدیگر به حالت مطلوب خود برسند، یا به عبارت دیگر، خطای نسبی بین خطاهای دنباله‌روی عامل‌ها نیز به سمت صفر میل نمایند (

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \bar{e}_1(t) = \lim_{t \rightarrow \infty} \bar{e}_2(t) = \dots = \lim_{t \rightarrow \infty} \bar{e}_N(t) = 0$$

تعريف خطای همزمان سازی در آرایش پرواز معطوف به هدف دوم کنترل چند عامله است که با توجه به نوع گراف ارتباطی بین عامل‌ها، می‌توان بیان ریاضی آن را ارائه نمود. بطور مثال در صورتی که فرض شود، گراف ارتباطی شبیه گراف ارائه شده در شکل ۱ باشد آنگاه خطای همزمان سازی هر عامل طبق رابطه زیر قابل تعريف خواهد بود؛

$$\begin{aligned} \bar{e}_1(t) &= \bar{e}_1(t) - \bar{e}_2(t) \\ \bar{e}_2(t) &= \bar{e}_2(t) - \bar{e}_3(t) \\ &\vdots \\ \bar{e}_N(t) &= \bar{e}_N(t) - \bar{e}_1(t) \end{aligned} \quad (13)$$

در این صورت بدینهی است که هدف از همزمان سازی آن است که

$$\bar{e}_1(t) \xrightarrow{t \rightarrow \infty} \bar{e}_2(t) \xrightarrow{t \rightarrow \infty} \dots \bar{e}_N(t) \xrightarrow{t \rightarrow \infty} 0 \quad (14)$$

با این تعريف، می‌توان خطای همزمان سازی لپلاسین به خطای دنباله‌روی مرتبط کرد:

$$\bar{\Xi}(t) = \mathbf{L}\bar{\mathbf{E}}(t) \quad (15)$$

۵-۴ دینامیک خطای همزمان سازی وضعیت در آرایش پرواز

طبق تعريف کلی همزمان سازی در بخش قبل، هدف از همزمان سازی وضعیت در آرایش پرواز، نشانه‌روی ماهواره‌ها به نقاط هدف منحصر برخود به طور همزمان با سایر ماهواره‌های شرکت کننده در آرایش پرواز است. بنابراین، خطای دنباله‌روی هر ماهواره تاثیر بسزایی در ساخت

$$\mathbf{S}(\bar{\mathbf{q}}) = \begin{bmatrix} 0 & -q_3 & q_2 \\ q_3 & 0 & -q_1 \\ -q_2 & q_1 & 0 \end{bmatrix} \quad (6)$$

دینامیک وضعیت ماهواره نمایانگر رابطه بین حرکت وضعیت ماهواره و گشتاورهای اعمالی بر آن است:

$$\mathbf{J}\dot{\bar{\mathbf{q}}} = \mathbf{S}(\bar{\mathbf{q}})\mathbf{J}\bar{\mathbf{q}} + \bar{\mathbf{u}}_c + \bar{\mathbf{u}}_d \quad (7)$$

که \mathbf{M} ماتریس لختی دورانی (Moment of Inertia Matrix) ماهواره و منظور از $\bar{\mathbf{u}}_c$ گشتاور کنترلی و $\bar{\mathbf{u}}_d$ گشتاور اختشاشی محیط است. با فرض پارامترهای $\bar{\mathbf{q}}_d$ و $\bar{\omega}_d$ به عنوان مقادیر مطلوب جهت و سرعت زاویه‌ای، خطای دنباله‌روی را می‌توان بدست آورد:

$$\begin{cases} \bar{\mathbf{e}}_q = \bar{\mathbf{q}} \odot \bar{\mathbf{q}}_d \\ \bar{\mathbf{e}}_\omega = \bar{\omega} - \bar{\omega}_d \end{cases} \quad (8)$$

که منظور از \odot ضرب تعریف شده در فضای MRP است:

$$\bar{\mathbf{q}} \odot \bar{\mathbf{q}}_d = \frac{\bar{\mathbf{q}}_d (\bar{\mathbf{q}}^T \bar{\mathbf{q}} - 1) - \bar{\mathbf{q}} (\bar{\mathbf{q}}_d^T \bar{\mathbf{q}}_d - 1) - 2(\bar{\mathbf{q}} \times \bar{\mathbf{q}}_d)}{1 + \|\bar{\mathbf{q}}_d\|^2 \|\bar{\mathbf{q}}\|^2 + 2\bar{\mathbf{q}} \cdot \bar{\mathbf{q}}_d} \quad (9)$$

در صورتی که ماهواره به نقطه مشخصی نشانه‌روی کند (مثلاً برای انجام ماموریت مشاهده زمین)، آنگاه می‌توان فرض کرد $\bar{\mathbf{q}}_d \approx 0$ و $\bar{\omega}_d \approx 0$. در این صورت، دینامیک خطای دنباله‌روی ماهواره را می‌توان بر اساس سینماتیک (۲) و دینامیک (۷) بدست آورد:

$$\begin{cases} \bar{\mathbf{e}}_q = \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_q) \bar{\mathbf{e}}_\omega \\ \mathbf{J}\bar{\mathbf{e}}_\omega = \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_\omega)\mathbf{J}\bar{\mathbf{e}}_\omega + \bar{\mathbf{u}}_c + \bar{\mathbf{u}}_d \end{cases} \quad (10)$$

۳-۵ بیان همزمان سازی در گراف

توضیحات مقدماتی مربوط به معرفی گراف و پارامترهای مربوط به آن در ضمیمه ۳ آورده شده است. در صورتی که فرض کنیم در یک سیستم N -عامله، هر عامل یک دینامیک غیرخطی به فرم زیر داشته باشد

$$\begin{cases} \bar{\mathbf{x}}_i = \mathbf{f}_i(\bar{\mathbf{x}}_i) + \mathbf{g}_i(\bar{\mathbf{x}}_i)\bar{\mathbf{u}}_i \\ \bar{\mathbf{y}}_i = \mathbf{h}_i(\bar{\mathbf{x}}_i) \end{cases} \quad \text{for } i = 1, \dots, N. \quad (11)$$

و همچنین اگر هر یک از عامل‌ها، حالت مطلوب متناظر خود را داشته باشد ($\bar{\mathbf{x}}_i^d(t)$ ، آنگاه هر یک نیز، خطای دنباله‌روی خود را طبق رابطه زیر خواهد داشت [۴۲]:

$$\bar{\mathbf{e}}_i(t) = \bar{\mathbf{x}}_i^d(t) - \bar{\mathbf{x}}_i(t) \quad (12)$$

در یک طراحی کنترل همزمان در یک ساختار چند عامله، برآورده سازی تأمین دو هدف از دید افرادی و تداخل (Coupling) مد نظر طراح است که در ادامه توضیح داده می‌شوند [۴۴]:

$$\bar{\mathbf{u}}_i^{track} = -k_{\omega_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \quad (20)$$

که منظور از k_{q_i} و k_{ω_i} ضرایب کنترلی است و $\bar{\mathbf{u}}_i^{synch}$ طبق رابطه زیر با

هدف برقراری همزمان‌سازی وضیعت بین ماهواره‌هاست:

$$\bar{\mathbf{u}}_i^{synch} = -k_{q_i} \sum_{j=1}^N \left(\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \right) \quad (21)$$

همان‌طور که قابل مشاهده است، در سیگنال کنترلی، نیازی به دانستن سرعت زاویه‌ای نسیبی با به عبارت دیگر، مخابره بردارهای سرعت زاویه‌ای بین ماهواره‌ها نیست. ولی در سیگنال کنترلی (۲۰)، از یک نکته غفلت شده است و آن وابستگی سیگنال کنترل به مقادیر دقیق $\bar{\mathbf{e}}_q$ و $\bar{\mathbf{e}}_\omega$ است. به عبارت دیگر، در عمل مقادیر واقعی، نامعلوم‌اند ولی بر اساس (۱۸) در یک بازه معلوم مبتنی بر مقادیر اندازه‌گیری ($\bar{\mathbf{e}}_q^{meas}$ و $\bar{\mathbf{e}}_\omega^{meas}$) قرار دارند:

$$\begin{aligned} \bar{\mathbf{e}}_q^{meas} - 3\sigma_q \bar{\mathbf{I}}_n &\leq \bar{\mathbf{e}}_q \leq \bar{\mathbf{e}}_q^{meas} + 3\sigma_q \bar{\mathbf{I}}_n \\ \bar{\mathbf{e}}_\omega^{meas} - 3\sigma_\omega \bar{\mathbf{I}}_n &\leq \bar{\mathbf{e}}_\omega \leq \bar{\mathbf{e}}_\omega^{meas} + 3\sigma_\omega \bar{\mathbf{I}}_n \end{aligned} \quad (22)$$

که منظور از σ_q و σ_ω انحراف استاندارد (Standard deviation) اندازه‌گیری به ترتیب مربوط به جهت و سرعت زاویه‌ای است. بنابراین، سیگنال کنترلی که در عمل و با لحاظ کردن بالای خطای اندازه‌گیری تولید می‌شود عبارت است از:

$$\bar{\mathbf{u}}_i = \bar{\mathbf{u}}_i^{track} + \bar{\mathbf{u}}_i^{synch} + \bar{\mathbf{d}}_i \quad (23)$$

که جمله ناخواسته‌ی $\bar{\mathbf{d}}_i$ نمایانگر مجموع جمله‌های وابسته به خطای اندازه‌گیری بردارهای وضیعت ماهواره \mathbf{a} و همسایه‌های آن بوده و می‌توان کران آن را طبق رابطه زیر در نظر گرفت:

$$\begin{aligned} \|\bar{\mathbf{d}}_i\| &\leq m k_{\omega_i} + m k_{q_i} + k_{q_i} \sum_{j=1}^{N_i} 2m \\ \|\bar{\mathbf{d}}_i\| &\leq m \left(k_{\omega_i} + (2N_i + 1) k_{q_i} \right) \end{aligned} \quad (24)$$

در نامساوی فوق و در زیر علامت Σ ، لازم به توضیح است که $2m$ ، نشانگر بیشترین انحراف ممکن در تفاضل بین متغیرهای وضیعت عامل \mathbf{a} و همسایه‌های آن است. حال با توجه به روابط قبلی و در صورتی که ماتریس لاپلاسین را با \mathbf{L} نمایش دهیم (ضمیمه ۳)، می‌توان سیگنال کنترلی سیستم چند عامله را طبق رابطه زیر نوشت؛

$$\begin{aligned} \bar{\mathbf{U}} &= -\underbrace{(\mathbf{K}_\omega \otimes \mathbf{I}_3)}_{\mathbf{K}_{\omega I}} \bar{\mathbf{E}}_\omega - \underbrace{(\mathbf{K}_q \otimes \mathbf{I}_3)}_{\mathbf{K}_{q I}} \bar{\mathbf{E}}_q - (\mathbf{K}_q \otimes \mathbf{I}_3)(\mathbf{L} \otimes \mathbf{I}_3) \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{D}} \\ &= -\mathbf{K}_{\omega I} \bar{\mathbf{E}}_\omega - \mathbf{K}_{q I} \bar{\mathbf{L}}_I \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{D}} = -\mathbf{K}_{\omega I} \bar{\mathbf{E}}_\omega - \mathbf{K}_{q I} \bar{\mathbf{L}}_I \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{D}} \end{aligned} \quad (25)$$

$$\text{که } \bar{\mathbf{L}}_I = \underbrace{(\mathbf{I}_N + \mathbf{L})}_{\mathbf{L}} \otimes \mathbf{I}_3 \text{ و}$$

$$\mathbf{K}_\omega = \begin{bmatrix} k_{\omega_1} & & \emptyset \\ & \ddots & \\ \emptyset & & k_{\omega_N} \end{bmatrix}_{N \times N}, \mathbf{K}_q = \begin{bmatrix} k_{q_1} & & \emptyset \\ & \ddots & \\ \emptyset & & k_{q_N} \end{bmatrix}_{N \times N}, \bar{\mathbf{D}} = \begin{bmatrix} \bar{\mathbf{d}}_1 \\ \vdots \\ \bar{\mathbf{d}}_N \end{bmatrix}_{3N \times 1} \quad (26)$$

سیگنال کنترل اعمالی به سایر ماهواره‌ها دارد. لذا برای یک ساختار آرایش پرواز با هدف اجرای ماموریت SAR می‌توان دینامیک خطای دنباله‌روی در مجموعه سیستم را این گونه تعریف کرد:

$$\begin{cases} \bar{\mathbf{E}}_q = \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \bar{\mathbf{E}}_\omega \\ \mathbf{J}_M \bar{\mathbf{E}}_\omega = \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}) \mathbf{J}_M \bar{\mathbf{E}}_\omega + \bar{\mathbf{U}} \end{cases} \quad (16)$$

که

$$\begin{aligned} \bar{\mathbf{E}}_q &= \begin{bmatrix} \bar{\mathbf{e}}_{q_1} \\ \vdots \\ \bar{\mathbf{e}}_{q_N} \end{bmatrix}_{3N \times 1}, \bar{\mathbf{E}}_\omega = \begin{bmatrix} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_1} \\ \vdots \\ \bar{\mathbf{e}}_{\omega_N} \end{bmatrix}_{3N \times 1}, \bar{\mathbf{U}} = \begin{bmatrix} \bar{\mathbf{u}}_1 \\ \vdots \\ \bar{\mathbf{u}}_N \end{bmatrix}_{3N \times 1}, \\ \mathbf{J}_M &= \begin{bmatrix} \mathbf{J}_1 & & \emptyset \\ & \ddots & \\ \emptyset & & \mathbf{J}_N \end{bmatrix}_{3N \times 3N}, \\ \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_\omega) &= \begin{bmatrix} \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_1}) & & \emptyset \\ & \ddots & \\ \emptyset & & \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_N}) \end{bmatrix}_{3N \times 3N}, \\ \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) &= \begin{bmatrix} \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_1}) & & \emptyset \\ & \ddots & \\ \emptyset & & \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_N}) \end{bmatrix}_{3N \times 3N} \end{aligned} \quad (17)$$

۵-۵ مدل‌سازی خطای اندازه‌گیری حسگرهای

از حسگرهای مختلفی برای بدست آوردن وضیت ماهواره استفاده می‌شود نظیر حسگر خورشید، ژیروسکوپ، حسگر مغناطیسی و حسگر ستاره. به طور کلی خطاهای اندازه‌گیری حسگرهای از جنس متغیرهای تصادفی است که منطبق برتابع توزیع‌های احتمال هستند. عموماً توزیع نرمال با میانگین صفر و واریانس σ^2 برای مدل کردن خطای اندازه‌گیری حسگرها بکار می‌رودند مگر اینکه اطلاعاتی خلاف این موضوع راجع به حسگر خاصی در دسترس باشد [۴۴]. بنابراین، با احتمال ۹۹.۷٪ می‌توان بازه‌ی معرفی شده را این گونه لحاظ کرد:

$$z''' - 3\sigma \leq z \leq z''' + 3\sigma \quad (18)$$

که منظور از z و z'' به ترتیب مقادیر واقعی و اندازه‌گیری شده است.

۳- بیان مساله و طراحی کنترل کننده

با فرض اینکه هر ماهواره بایستی بتواند سیگنال مطلوب وضیعت منحصر‌بفرد خود را هم در جهت ($\bar{\mathbf{q}}_i^d$) و هم در سرعت زاویه‌ای ($\bar{\mathbf{q}}_i^d$) دنبال کند و در عین حال بتواند خطاهای دنباله‌روی خود را با سایر ماهواره‌های آرایش پرواز همزمان کند، سیگنال کنترلی زیر برای هر عامل \mathbf{a} قابل پیشنهاد است:

$$\bar{\mathbf{u}}_i = \bar{\mathbf{u}}_i^{track} + \bar{\mathbf{u}}_i^{synch} \quad (19)$$

که $\bar{\mathbf{u}}_i^{track}$ طبق رابطه زیر با هدف دنباله‌روی هر ماهواره آنسبت به مطلوب خود است:

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &= \sum_{i=1}^N \left[\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \frac{4k_{q_i}}{1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}} \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} + 4\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} \right. \\ &\quad \left. + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \frac{4k_{q_i} \varepsilon_i}{1+\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\|^2} \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \right. \\ &\quad \left. + 2(\dot{k}_{q_i} + \varepsilon_i \dot{k}_{\omega_i}) \ln(1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right] \\ &= \sum_{i=1}^N \left[\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \left(S(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{\omega_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{q_i} - k_{q_i} \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \bar{\mathbf{d}}_i \right) \right. \\ &\quad \left. + \frac{4k_{q_i}}{1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}} \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + 4\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} \right. \\ &\quad \left. + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \left(S(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{\omega_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{q_i} - k_{q_i} \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \bar{\mathbf{d}}_i \right) \right. \\ &\quad \left. + \frac{4k_{\omega_i} \varepsilon_i}{1+\|\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}\|^2} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + 2(\dot{k}_{q_i} + \varepsilon_i \dot{k}_{\omega_i}) \ln(1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right] \end{aligned} \quad (30)$$

که با توجه به اینکه $\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) = 0$ و حذف جملات قرینه با یکدیگر
داریم؛

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &= \sum_{i=1}^N \left[-k_{\omega_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \bar{\mathbf{d}}_i \right. \\ &\quad \left. + 4\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - \varepsilon_i k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \right. \\ &\quad \left. - \varepsilon_i k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{d}}_i + 2(\dot{k}_{q_i} + \varepsilon_i \dot{k}_{\omega_i}) \ln(1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right] \end{aligned} \quad (31)$$

با توجه به این نکته که

$$\forall x > 0; \quad \ln(1+x) < x \quad (32)$$

لذا

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &\leq \sum_{i=1}^N \left[-k_{\omega_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \bar{\mathbf{d}}_i + 4\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} \right. \\ &\quad \left. + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} - \varepsilon_i k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \right. \\ &\quad \left. - \varepsilon_i k_{q_i} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \sum_{j=1}^{N_i} (\bar{\mathbf{e}}_{q_j} - \bar{\mathbf{e}}_{q_j}) + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{d}}_i + 2(\dot{k}_{q_i} + \varepsilon_i \dot{k}_{\omega_i}) \bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i} \right] \end{aligned} \quad (33)$$

حال با استفاده از تعاریف قبلی در (۱۷) و (۲۶) و $\underline{\mathbf{L}}_I = \underline{\mathbf{L}} \otimes \mathbf{I}_3$ می‌توان نوشت

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &\leq -\bar{\mathbf{E}}_{\omega}^T \mathbf{K}_{\omega\omega} \bar{\mathbf{E}}_{\omega} - \bar{\mathbf{E}}_{\omega}^T \mathbf{K}_{q_i} \underline{\mathbf{L}}_I \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{E}}_{\omega}^T \bar{\mathbf{D}} + 4\bar{\mathbf{E}}_{\omega}^T \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) \bar{\mathbf{E}}_{\omega} \\ &\quad + \bar{\mathbf{E}}_{\omega}^T \mathbf{E}_I \mathbf{J}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) \bar{\mathbf{E}}_{\omega} + \bar{\mathbf{E}}_q^T \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) \mathbf{J}_M \bar{\mathbf{E}}_{\omega} \\ &\quad - \bar{\mathbf{E}}_q^T \mathbf{E}_I \mathbf{K}_{q_i} \underline{\mathbf{L}}_I \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{E}}_q^T \mathbf{E}_I \bar{\mathbf{D}} + 2\bar{\mathbf{E}}_q^T (\dot{\mathbf{K}}_{q_i} + \mathbf{E}_I \dot{\mathbf{K}}_{\omega\omega}) \bar{\mathbf{E}}_q \end{aligned} \quad (34)$$

که می‌توان آن را به فرم خلاصه زیر نوشت:

$$V(\bar{\mathbf{E}}) \leq -\bar{\mathbf{E}}_e^T \mathbf{T}_e \bar{\mathbf{E}} + \bar{\mathbf{E}}_d^T \mathbf{T}_d \bar{\mathbf{D}} \quad (35)$$

که ماتریس‌های \mathbf{T}_e و \mathbf{T}_d برابرند با:

$$\begin{aligned} \mathbf{T}_e(1,1) &= \mathbf{K}_{\omega\omega} - \mathbf{E}_I \mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) \\ \mathbf{T}_e(1,2) &= \mathbf{T}_e^T(1,2) = \frac{1}{2} (\mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) \mathbf{E}_I - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}) + \mathbf{K}_{q_i} \underline{\mathbf{L}}_I) \\ \mathbf{T}_e(2,2) &= \mathbf{E}_I \mathbf{K}_{q_i} \underline{\mathbf{L}}_I - 2(\dot{\mathbf{K}}_{q_i} + \mathbf{E}_I \dot{\mathbf{K}}_{\omega\omega}) \\ \mathbf{T}_d &= \begin{bmatrix} \mathbf{I}_{3N} & \mathbf{0}_{3N} \\ \mathbf{0}_{3N} & \mathbf{E}_I \end{bmatrix} \end{aligned} \quad (36)$$

با استفاده از قضیه‌ای که در ادامه بیان خواهد شد، تاثیر خطای اندازه گیری در استخراج بهره‌های کنترلی لحاظ شده و در مسیر تحلیل اثبات آن، پایداری سیستم حلقه‌بسته تضمین می‌شود.

قضیه ۱: یک آرایش پرواز ماهواره‌ای به تعداد N با ساختار گراف ارتباطی متصل در نظر بگیرید. همچنین بیشینه مقدار ویژه بین ماتریس‌های لختی دورانی ماهواره‌ها را برابر $\Delta = \max_{i=1}^N \{\lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)\}$ فرض کنید. آنگاه بردار خطای اندازه گیری حسگرهای وضعیت، کران دار یکنواخت (Uniformly Ultimately Boundedness) UUB دینامیک (۱۶) و سیگنال ورودی (۲۵)

$$\begin{cases} \bar{\mathbf{E}}_q = \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) \bar{\mathbf{E}}_{\omega} \\ \mathbf{J}_M \bar{\mathbf{E}}_{\omega} = \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) \mathbf{J}_M \bar{\mathbf{E}}_{\omega} + \bar{\mathbf{U}} \end{cases}, \quad \bar{\mathbf{U}} = -\mathbf{K}_{\omega\omega} \bar{\mathbf{E}}_{\omega} - \mathbf{K}_{q_i} \bar{\mathbf{L}}_I \bar{\mathbf{E}}_q + \bar{\mathbf{D}} \quad (26)$$

در حضور خطای اندازه گیری حسگرهای وضعیت، کران دار یکنواخت (Uniformly Ultimately Boundedness) UUB یا به عبارتی UUB است اگر ضرایب کنترلی طبق روابط زیر انتخاب شوند:

$$\begin{aligned} k_{\omega_i} &> \frac{2+\varepsilon_i^2}{2\varepsilon_i} \\ k_{\omega_i} &= \begin{cases} \frac{1}{16\varepsilon_i} \left(\frac{r(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}) + k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{2(k_{\omega_i} - h(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}))} + r(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}) + \frac{k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{4(k_{\omega_i} - h(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}))^2} \right), & k_{\omega_i} > h(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}) \\ 0, & \text{Otherwise} \end{cases} \quad (27) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \varepsilon_i &< \frac{2}{\sqrt{\lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}} \quad \text{که} \\ r(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}) &= r(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}, \bar{\mathbf{E}}_{\omega_i}) = \left(\varepsilon_i \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i) \|\bar{\mathbf{E}}_{\omega_i}\| + (3+2\|\bar{\mathbf{E}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{E}}_{q_i}\|^2) \right)^2 \\ h(\bar{\mathbf{E}}_{q_i}) &= 1.5 + \frac{\varepsilon_i \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}{4} (3+4\|\bar{\mathbf{E}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{E}}_{q_i}\|^2) \end{aligned}$$

اثبات: فرایند اثبات با معرفی یکتابع لیاپانوف آغاز می‌شود که برای برقراری پایداری آن، شرط لازم براز بهره‌های کنترلی استخراج می‌شوند. تابع زیر به عنوان تابع کاندید لیاپانوف در نظر گرفته می‌شود؛

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &= V(\bar{\mathbf{E}}_q, \bar{\mathbf{E}}_{\omega}) \\ &= \sum_{i=1}^N \left[\frac{1}{2} \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} + 2k_{q_i} \ln(1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}) + 2\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{d}}_i + \varepsilon_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}^T \mathbf{J}_i \bar{\mathbf{e}}_{\omega_i} \right. \\ &\quad \left. + 2\varepsilon_i k_{\omega_i} \ln(1+\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^T \bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right] \end{aligned} \quad (28)$$

که با توجه به متمم شور (ضمیمه ۴) باستی $\varepsilon_i < \frac{2}{\sqrt{\lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}}$. همچنین تعريف می‌کنیم $\mathbf{E} = diag(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_N)$ که $\mathbf{E}_I = \mathbf{E} \otimes \mathbf{I}_3$. حال با مشتق گیری از تابع لیاپانوف خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \mathbf{T}(1,1) - \mathbf{I}_{3N} &> 0 \\ 2\mathbf{K}_{ol} - (\mathbf{\Xi}_I \mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M \mathbf{\Xi}_I) - 3\mathbf{I}_{3N} &> 0 \\ k_{\omega_i} > \frac{\varepsilon_i}{2} \|\mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) + \mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \mathbf{J}_i\| + 1.5 & \quad (45) \\ k_{\omega_i} > \frac{\varepsilon_i \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}{2} (\|\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i})\| + \|\mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_{q_i})\|) + 1.5 & \end{aligned}$$

که با توجه به تعریف تابع $G(\bar{\mathbf{q}})$ در (۴)، تابع $G(\bar{\mathbf{q}})$ برابر است با:

$$\mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_q) = \frac{1}{4} ((1 - \bar{\mathbf{e}}_q^T \bar{\mathbf{e}}_q) \mathbf{I}_3 - 2\mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_q) + 2\bar{\mathbf{e}}_q \bar{\mathbf{e}}_q^T) = \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_q) - \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_q) \quad (46)$$

و بنابراین کران اندازه‌ی آن قابل محاسبه خواهد بود:

$$\|\mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_q)\| = \|\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_q) - \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_q)\| < \|\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_q)\| + \|\mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_q)\| \quad (47)$$

پس می‌توان آخرین نامساوی در (۴۵) را طبق رابطه زیر به روز کرد:

$$k_{\omega_i} > \frac{\varepsilon_i \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}{2} (2\|\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i})\| + \|\mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i})\|) + 1.5 \quad (48)$$

که با توجه به ویژگی (۵) مربوط به تابع $G(\bar{\mathbf{q}})$ ، می‌توان نوشت:

$$k_{\omega_i} > h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \quad (49)$$

که تابع $h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) > 0$ برابر است با

$$h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) = 1.5 + \frac{\varepsilon_i \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i)}{4} (3 + 4\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\|^2) \quad (50)$$

$$\begin{aligned} & \text{ثانیاً} \\ & (\mathbf{\Xi}_I \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I + \underline{\mathbf{L}}_I^T \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{\Xi}_I) - \mathbf{\Xi}_I^2 - 4(\dot{\mathbf{K}}_{q_I} + \mathbf{\Xi}_I \dot{\mathbf{K}}_{ol}) \\ & - 2\mathbf{I}_{3N} - \mathbf{T}_I (2,1) \mathbf{T}_I^{-1} (1,1) \mathbf{T}_I (1,2) > 0 \end{aligned} \quad (51)$$

حال اگر هر دو قانون به روزسانی ضرایب کنترلی در رابطه زیر برقرار باشد، نامساوی فوق برقرار خواهد بود.

$$\begin{aligned} i) \quad 4\dot{\mathbf{K}}_{q_I} &< (\mathbf{\Xi}_I \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I + \underline{\mathbf{L}}_I^T \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{\Xi}_I) - \mathbf{\Xi}_I^2 - 2\mathbf{I}_{3N} \\ ii) \quad 4\mathbf{\Xi}_I \dot{\mathbf{K}}_{ol} &\leq -\mathbf{T}_I (2,1) \mathbf{T}_I^{-1} (1,1) \mathbf{T}_I (1,2) \end{aligned} \quad (52)$$

بدون آنکه به جامعیت مساله لطمه‌ای وارد شود، می‌توان فرض کرد که $\dot{\mathbf{K}}_{q_I} = 0$. همچنین با توجه به فرض متصل بودن گراف می‌توان گفت که $k_{\omega_i} > h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i})$. لذا شرط (i) را می‌توان این‌گونه نوشت:

$$\mathbf{\Xi}_I \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I + \underline{\mathbf{L}}_I^T \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{\Xi}_I > \mathbf{\Xi}_I^2 \mathbf{I}_{3N} + 2\mathbf{I}_{3N} \quad (53)$$

با فرض $\varepsilon_i = \varepsilon < \frac{2}{\sqrt{\Delta}}$ و $\forall i \in N$ ، پس

$$\begin{aligned} \varepsilon k_q (\mathbf{L}_I + \underline{\mathbf{L}}_I^T) &> (\varepsilon^2 + 2) \mathbf{I}_{3N} \\ \Rightarrow k_q &> \frac{2 + \varepsilon^2}{2\varepsilon} \end{aligned} \quad (54)$$

حال طبق شرط (ii) در رابطه (۵۲) سراغ بدست آوردن شرط لازم برای k_{ω_i} رویم.

برای جمله $\bar{\mathbf{E}}^T \mathbf{T}_d \bar{\mathbf{D}}$ در سمت راست نامساوی (۳۵)، طبق ویژگی ماتریسی (ض-۱) و بالحظ $\bar{\mathbf{X}}_2 = \bar{\mathbf{D}}$ ، می‌توان گفت

$$\bar{\mathbf{E}}^T \mathbf{T}_d \bar{\mathbf{D}} \leq \frac{1}{2} \bar{\mathbf{E}}^T \mathbf{T}_d^2 \bar{\mathbf{E}} + \frac{1}{2} \bar{\mathbf{D}}^T \bar{\mathbf{D}} \quad (37)$$

در نتیجه نامساوی (۳۵) را می‌توان این‌گونه نوشت:

$$\begin{aligned} V(\bar{\mathbf{E}}) &\leq -\bar{\mathbf{E}}^T \left(\mathbf{T}_e - \frac{1}{2} \mathbf{T}_d^2 \right) \bar{\mathbf{E}} + \frac{1}{2} \bar{\mathbf{D}}^T \bar{\mathbf{D}} \\ \text{که با تعریف } \mathbf{T}_{ed} &= \mathbf{T}_e - \frac{1}{2} \mathbf{T}_d^2 \text{ خواهیم داشت:} \end{aligned} \quad (38)$$

$$V(\bar{\mathbf{E}}) \leq -\bar{\mathbf{E}}^T \mathbf{T}_{ed} \bar{\mathbf{E}} + \frac{1}{2} \bar{\mathbf{D}}^T \bar{\mathbf{D}} \quad (39)$$

با توجه به اینکه \mathbf{T}_{ed} هر ماتریس دیگری از دو بخش متقاضان و پادمتقاضان (Skew-symmetric) تشکیل شده است:

$$\mathbf{T}_{ed} = \left(\frac{\mathbf{T}_{ed} + \mathbf{T}_{ed}^T}{2} \right) + \left(\frac{\mathbf{T}_{ed} - \mathbf{T}_{ed}^T}{2} \right) \quad (40)$$

لذا نامساوی (۳۹) با توجه به ویژگی ماتریسی (ض-۱) به فرم زیر در می‌آید:

$$V(\bar{\mathbf{E}}) \leq -\bar{\mathbf{E}}^T \left(\frac{\mathbf{T}_{ed} + \mathbf{T}_{ed}^T}{2} \right) \bar{\mathbf{E}} + \frac{1}{2} \bar{\mathbf{D}}^T \bar{\mathbf{D}} \quad (41)$$

که با تعریف $\mathbf{T} = \frac{\mathbf{T}_{ed} + \mathbf{T}_{ed}^T}{2}$ به نتیجه زیر می‌انجامد؛

$$V(\bar{\mathbf{E}}) \leq -\|\bar{\mathbf{E}}\|^2 \lambda_{\min}(\mathbf{T}) + \frac{1}{2} \|\bar{\mathbf{D}}\|^2 \quad (42)$$

که مولفه‌های ماتریس \mathbf{T} برایند با

$$\begin{aligned} \mathbf{T}(1,1) &= \frac{1}{2} (2\mathbf{K}_{ol} - (\mathbf{\Xi}_I \mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M \mathbf{\Xi}_I) - \mathbf{I}_{3N}) \\ \mathbf{T}(1,2) &= \frac{1}{2} (\mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{\Xi}_I - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I) = \mathbf{T}(2,1)^T \\ \mathbf{T}(2,2) &= \frac{1}{2} ((\mathbf{\Xi}_I \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I + \underline{\mathbf{L}}_I^T \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{\Xi}_I) - \mathbf{\Xi}_I^2 \mathbf{I}_{3N} - 4(\dot{\mathbf{K}}_{q_I} + \mathbf{\Xi}_I \dot{\mathbf{K}}_{ol})) \end{aligned} \quad (43)$$

اکنون با استیضاح ضرایب k_{ω_i} و k_{q_I} را طوری بدست آورد که شرط $0 < \mathbf{T} < \mathbf{I}_{6N}$ برآورده گردد. همچنین می‌توان ضرایب کنترلی را طوری طراحی کرد که $\mathbf{T} < \mathbf{I}_{6N}$ یا به عبارت دیگر

$$\mathbf{T} - \mathbf{I}_{6N} = \begin{bmatrix} \mathbf{T}(1,1) - \mathbf{I}_{3N} & \mathbf{T}(1,2) \\ \mathbf{T}(2,1) & \mathbf{T}(2,2) - \mathbf{I}_{3N} \end{bmatrix} > \mathbf{0} \quad (44)$$

تا بتوان به نتیجه $\lambda_{\min}(\mathbf{T}) > 1$ دست یافت. این نتیجه در بخش پایانی اثبات و هنگامی که باند همگرایی $\bar{\mathbf{E}}$ تعیین می‌شود، اثر مفید خود را نشان خواهد داد. حال برای استخراج ضرایب کنترل و با استفاده از قضیه شور (ضمیمه ۴) بایستی اولاً

نکته ۲: کنترل کننده پیشنهادی تضمین می‌نماید که خطاهای دنباله‌روی تمامی ماهواره‌ها ($\bar{\mathbf{E}}(t)$) در آرایش پرواز در یک باند همگرایی طبق رابطه (۶۱) قرار می‌گیرد و در نتیجه طبق رابطه (۱۵)، خطای همزمان سازی ($\bar{\mathbf{E}}(t)$) نیز در یک باند کران دار قرار خواهد گرفت:

$$\|\bar{\mathbf{E}}(t)\| \leq \|\mathbf{L}\| \|\bar{\mathbf{E}}(t)\| \quad (62)$$

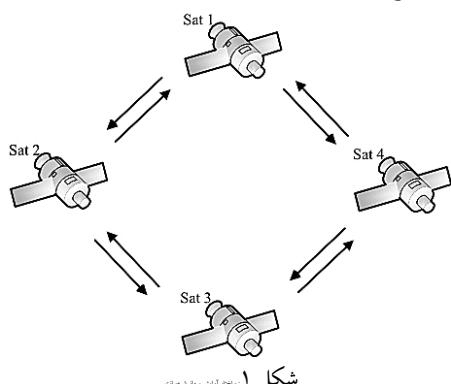
که با توجه به (۶۱) و متقارن بودن ماتریس لایپلین L ، می‌توان باند همگرایی خطای همزمان سازی را نیز بدست آورد:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \|\bar{\mathbf{E}}(t)\| \leq m \lambda_{\max}(\mathbf{L}) \sqrt{\frac{1}{2} \sum_{i=1}^N (k_{o_i} + (2N_i + 1)k_{q_i})^2} \quad (63)$$

لذا می‌توان گفت که کنترل کننده پیشنهادی، تضمین می‌کند که بردار خطای همزمان سازی وضعیت بین ماهواره‌ها نیز UUB باشد.

۴- شبیه‌سازی

در این بخش عملکرد روش کنترلی ارائه شده با استفاده از شبیه‌سازی برای یک SFF متشکل از چهار ماهواره در یک مدار دایروی با ارتفاع ۴۰۰ km ارتفاع پایین (Low Earth Orbit) LEO می‌شود.

شکل ۱: ساختار آرایش پرواز شبیه‌سازی

شکل ۲: ساختار آرایش پرواز شبیه‌سازی

ماتریس‌های لختی دورانی ماهواره‌ها عبارتند

$$\begin{aligned} \mathbf{J}_1 &= \begin{bmatrix} 60 & 0 & -8 \\ 0 & 60 & 0 \\ -8 & 0 & 120 \end{bmatrix} kg.m^2 \quad \mathbf{J}_2 = \begin{bmatrix} 90 & 10 & 0 \\ 10 & 80 & 0 \\ 0 & 0 & 70 \end{bmatrix} kg.m^2 \\ \mathbf{J}_3 &= \begin{bmatrix} 80 & 0 & 0 \\ 0 & 110 & -15 \\ 0 & -15 & 120 \end{bmatrix} kg.m^2 \quad \mathbf{J}_4 = \begin{bmatrix} 70 & 0 & 10 \\ 0 & 60 & 0 \\ 10 & 0 & 90 \end{bmatrix} kg.m^2 \end{aligned} \quad (64)$$

که ماتریس لایپلین آن به فرم زیر خواهد بود:

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & -1 \\ -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & -1 & 2 \end{bmatrix} \quad (65)$$

با توجه به اینکه زوایای اویلر فهم بهتری از بیان وضعیت و دقت نشانه‌ روی برای اکثر ماموریت‌های ماهواره‌ای فراهم می‌کند، واریانس خطای اندازه‌گیری در بیان زوایای اویلر را به بیان MRP تبدیل می‌کنیم تا بتوان اثر آن را در کنترل کننده پیشنهادی مشاهده کرد. برای این منظور، در ابتدا

$$\begin{aligned} 4\varepsilon \dot{\mathbf{K}}_{ol} &\leq -\frac{1}{4} (\mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_o) \Xi_I - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I)^T \\ &\quad \left(2\mathbf{K}_{ol} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-1} \\ &\quad (\mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}) \Xi_I - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{K}_{q_I} \mathbf{L}_I) \end{aligned} \quad (55)$$

که بین هر سطر، عملگر ضرب ماتریسی برقرار است. می‌توان پس از بسط نامساوی فوق طبق روابط تفصیلی در ضمیمه ۵، نامساوی زیر را بدست آورد که

$$\begin{aligned} k_{o_i} &\leq -\frac{1}{16\varepsilon} \left(\frac{\left(\varepsilon \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i) \|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}\| + (3+2\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\|^2) \right)^2 + k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{2(k_{o_i} - h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}))} \right. \\ &\quad \left. + \left(\varepsilon \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i) \|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}\| + (3+2\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\|^2) \right)^2 + \frac{k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{4(k_{o_i} - h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}))^2} \right) \end{aligned} \quad (56)$$

لذا قانون به روزرسانی ضریب k_{wi} با توجه به رابطه فوق و با تعریف

$$r(\bar{\mathbf{E}}_i) = r(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}, \bar{\mathbf{e}}_{o_i}) = \left(\varepsilon \lambda_{\max}(\mathbf{J}_i) \|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}\| + (3+2\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\| + 3\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\|^2) \right)^2 \quad (57)$$

طبق رابطه زیر خواهد بود:

$$\dot{k}_{o_i} = \begin{cases} \frac{1}{16\varepsilon} \left(\frac{r(\bar{\mathbf{E}}_i) + k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{2(k_{o_i} - h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}))} + r(\bar{\mathbf{E}}_i) + \frac{k_q^2 \lambda_{\max}^2(\mathbf{L})}{4(k_{o_i} - h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}))^2} \right), & k_{o_i} > h(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \\ 0, & \text{Otherwise} \end{cases} \quad (58)$$

حال با استخراج قوانین مربوط به ضرایب کنترلی k_{wi} و k_{qi} در روابط (۵۴) و (۵۸) می‌توان تضمین نمود که $\lambda_{\min}(\mathbf{T}) > 1$ (یا به بیان دیگر $T < \lambda_{\min}(\mathbf{T})$) که با این نتیجه و با توجه به رابطه (۴۲) تا حدی همگرایی برای بردار خطاهای دنباله‌روی برابر خواهد بود با

$$\dot{V}(\bar{\mathbf{E}}) < 0 \Rightarrow \|\bar{\mathbf{E}}\|^2 > \frac{1}{2\lambda_{\min}(\mathbf{T})} \|\bar{\mathbf{D}}\|^2 \quad (59)$$

که با توجه به اندازه بردار $\bar{\mathbf{D}}$

$$\|\bar{\mathbf{D}}\|^2 = \sum_{i=1}^N \|\bar{\mathbf{d}}_i\|^2 = m^2 \sum_{i=1}^N (k_{o_i} + (2N_i + 1)k_{q_i})^2 \quad (60)$$

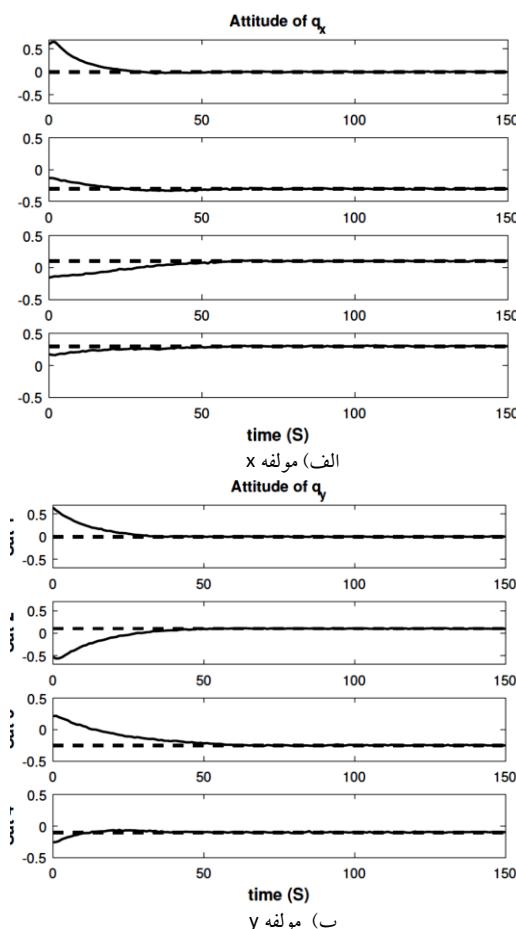
و همچنین نتیجه $\lambda_{\min}(\mathbf{T}) > 1$ خواهیم داشت:

$$\|\bar{\mathbf{E}}\| > m \sqrt{\frac{1}{2} \sum_{i=1}^N (k_{o_i} + (2N_i + 1)k_{q_i})^2} \quad (61)$$

نتیجه فوق بیان می‌دارد که بر اساس تحلیل لیپانوف، مادامی که خطای دنباله‌روی از کران بدست آمده در رابطه فوق فراتر رود، کنترل کننده آن را در نهایت ($t \rightarrow \infty$) زیر کران مذکور قرار خواهد داد.

نکته ۱: با توجه به اینکه مقادیر واقعی $\bar{\mathbf{e}}_q$ و $\bar{\mathbf{e}}_o$ در دسترس نیستند، لذا برای محاسبه k_{wi} طبق (۵۸) می‌توان از جایگزینی $\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}\| \rightarrow \|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^m\| + m$ و $\|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}\| \rightarrow \|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}^m\| + m$ استفاده نمود که م盼ظر از $\|\bar{\mathbf{e}}_{q_i}^m\|$ و $\|\bar{\mathbf{e}}_{o_i}^m\|$ مقادیر اندازه‌گیری شده متغیرهای حالت جهت و سرعت زاویه‌ای حاصل از حسگرهای است.

مانور، طبق شکل های (۴) و (۵) تقریباً در زمانی کمتر از ۷۵ ثانیه عملیات نشانه روی تمامی ماهواره ها اتفاق می افتد که با توجه به کند بودن ذاتی دینامیک ماهواره زمان قابل قبولی است. به طور کلی، با توجه به پیش بینی بازه زمانی مانور، می توان فرمان نشانه روی برای ماهواره های مستقر در مدار LEO را قبل از رسیدن به موقعیت مداری مورد نظر، ارسال کرد. همچنین بهره های کنترلی و سیگنال کنترلی در شکل ۵ نمایش داده شده اند. همان طور که مشاهده می شود و قابل انتظار است در طی زمان و به دلیل عملکرد مناسب کنترل کننده، مقادیر نهایی بهره کنترلی $k_{\omega i}$ روند کاهشی دارند. در پایان، برای روش تر شدن هر چه بیشتر اهمیت الگوریتم ارائه شده، آرایش پرواز حاضر با یک کنترل کننده موجود در مقالات که خطای اندازه گیری را لحاظ نکرده است، شبیه سازی می شود. طبق روش کنترل [۳۵] که بر اساس فیدبک حالت PD است، سیگنال کنترلی آن با لحاظ $k_{\omega i}=600$ و $k_{q_i}=50$ به آرایش پرواز اعمال می شود. همان طور که در شکل های ۷ و ۸ مشاهده می شود، خطاهای دنباله روی جهت هه تنها و اگرآ شده بلکه با یکدیگر نیز همزمان نشده اند. اگرچه سرعت زاویه ای به صفر همگرا می شود ولی در مقایسه با روش حاضر در شکل ۵، در بازه زمانی طولانی تری این اتفاق روی می دهد.

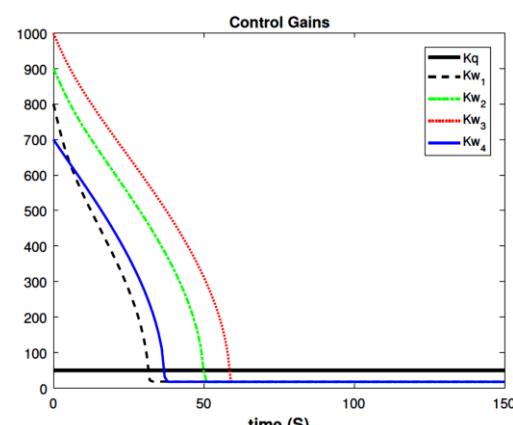

یک بردار دلخواه سه مولفه ای (غلتش یا Roll، خمیش یا Pitch، گردش یا Yaw) که هر مولفه ای آن یک سیگنال متغیر با زمان است تولید می شود. سپس، یک بردار تصادفی سه مولفه ای که هر مولفه ای آن با توزیع نرمال و میانگین صفر و واریانس خطای اندازه گیری ساخته شده است، به بردار اول اضافه می شود تا یک بردار آمیخته با خطاب دست آید. سپس، بردار اول و بردار خطآلود را از فضای زوایای اوپلر به فضای MRP تبدیل می کنیم. از تفاضل دو بردار حاصل در MRP نسبت به یکدیگر، برداری تصادفی حاصل می شود که میانگین توزیع آن صفر و واریانس آن، خطای اندازه گیری در بیان MRP است. برای نمونه، برخی از حسگرهای مغناطیسی گیری در حدود یک درجه به عنوان ۰-۱ را در اختیار قرار می دهند [۴۱]. با استفاده از روش مذکور، خطای در بیان MRP در حدود 0.005 بدست می آید. خطای اندازه گیری حسگر سرعت زاویه ای نیز برابر ۰.۱ درجه بر ثانیه لحاظ می شود. تمامی چهار ماهواره خطای اندازه گیری مشابهی در حسگرهای خود را دارند.

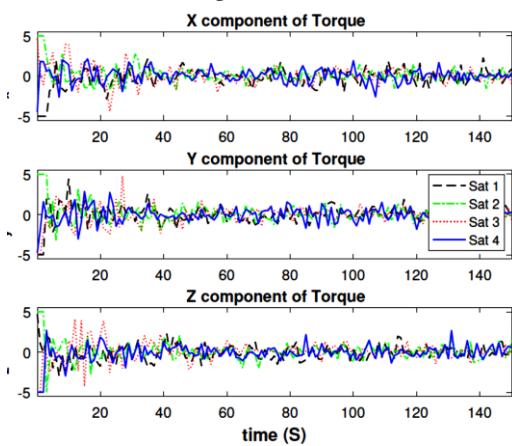
شرایط اولیه بردارهای جهت (\bar{q}_i) به ترتیب عبارتند از $[0.6 - 0.02^T, 0.13 - 0.02^T, 0.21 - 0.16^T]^T$ و $[0.07 - 0.27, 0.17 - 0.07]^T$. بعلاوه تأثیر اغتشاش محیطی در شبیه سازی لحاظ خواهد شد. مهمترین اغتشاشات محیطی عبارتند از آبرودینامیک، مغناطیسی، گرانشی و تشعشعی که با توجه به فرض مدار LEO، مجموعاً در حدود ۰.۰۰۰۱ نیوتون متر بزرگی خواهند داشت [۴۱]. همچنین برای واقعی تر کردن شبیه سازی، اشباع عملکردها نیز لحاظ می شوند به این ترتیب که برای هر محور، بیشینه پنج نیوتون متر گشتاور قابل اعمال است. حال می توان ضرایب کنترلی را طبق زیر محاسبه نمود:

- K_{q_i} : با توجه به ماتریس های لختی دورانی، بزرگترین مقدار ویژه متعلق است به λ_1 که می توان بهره $k_{\omega i}$ را طبق رابطه (۵۶) برابر ۵۰ برای تمامی ماهواره ها در نظر گرفت.
- $w_{\omega i}$: این ضرایب با استفاده از رابطه (۵۸) بروز می شوند. با توجه به وابستگی ضرایب مذکور به خطاهای دنباله روی، انتظار می رود در صورت عملکرد مناسب کنترل کننده، مقادیر نهایی آنها کمتر از مقادیر اولیه باشد.

همان طور که در شکل ۳ قابل مشاهده است مولفه های بردار MRP به مقادیر مطلوب خود که به ترتیب برای هر ماهواره برابر با $[0.000, 0.000]^T$ ، $[0.25, 0.1, 0.1]^T$ و $[0.1, 0.25, 0.3]^T$ می کنند. همچنین با توجه به اینکه ماموریت آرایش پرواز، مشاهده زمین است لذا با استی بردار مطلوب برای سرعت زاویه ای در تمامی ماهواره ها برابر $[0, 0, 0]^T$ باشد. در **Error! Reference source not found.** مولفه های بردار های خطای دنباله روی جهت (\bar{q}_i) نشان داده شده اند. همچنین مولفه های بردار خطای دنباله روی سرعت زاویه ای در شکل ۴ ارائه شده اند. همان طور که مشاهده می شود خطاهای دنباله روی از حالات اولیه متفاوت به یک باند حول صفر رسیده اند که کران باند مذکور طبق (۶۱) وابستگی کامل به کران خطای اندازه گیری حسگرهای دارد. از دیدگاه زمان

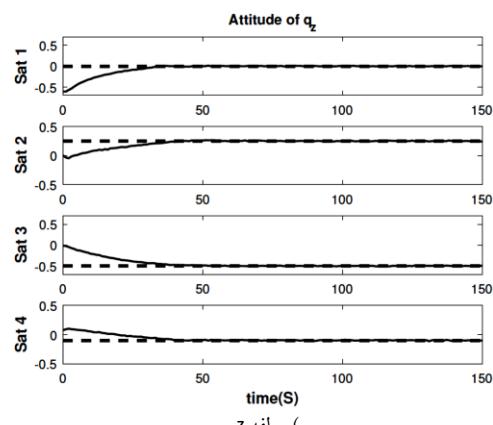

الف) بهره‌های کنترلی

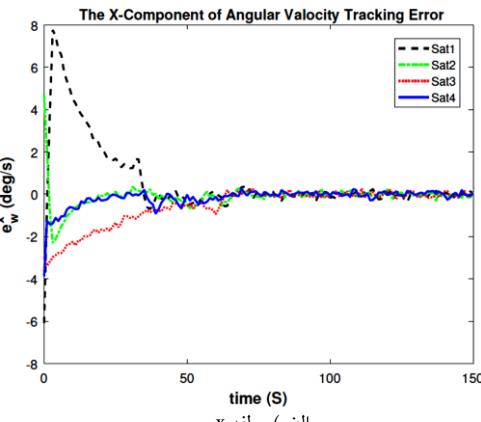

ب) سیگنال کنترلی

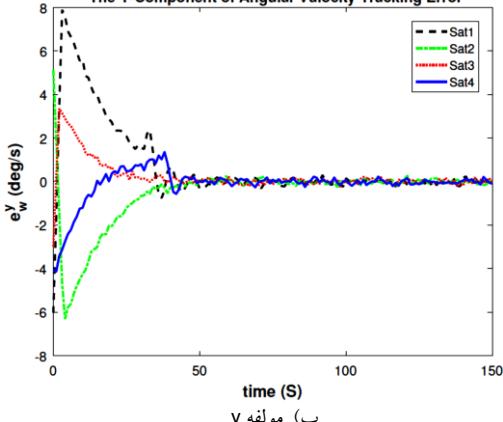
شکل ۵: بهره‌ها و سیگنال کنترلی

ج) مولفه z

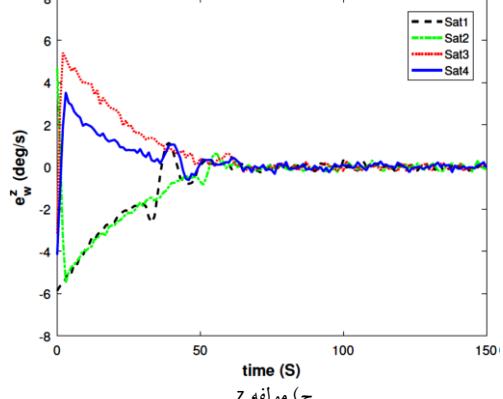
شکل ۳: بردار MRP؟ - بردار مطلوب - بردار اندازه گیری شده

الف) مولفه x

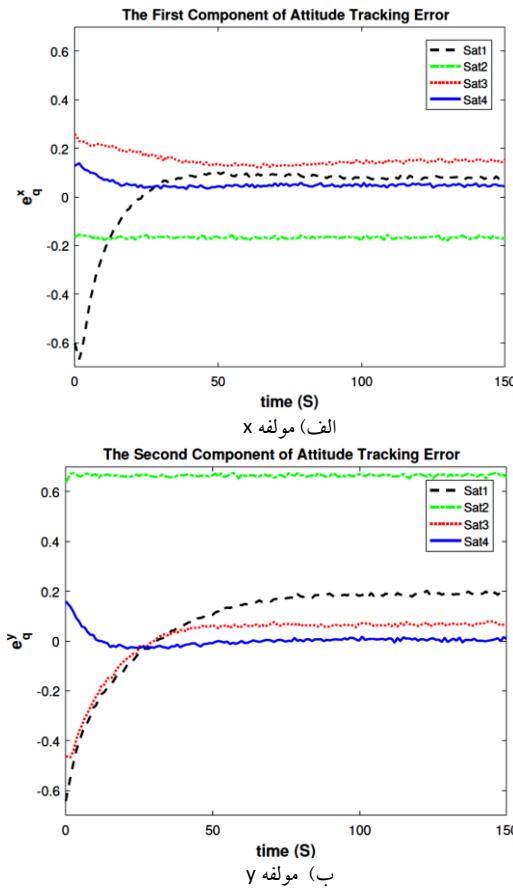
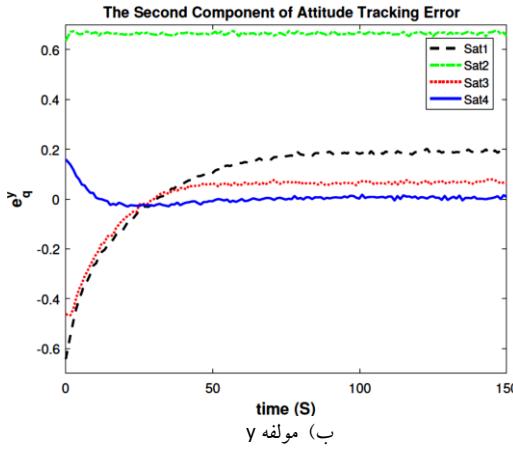
The X-Component of Angular Velocity Tracking Error

ب) مولفه y

The Y-Component of Angular Velocity Tracking Error

ج) مولفه z

The Z-Component of Angular Velocity Tracking Error

الف) مولفه x ب) مولفه y

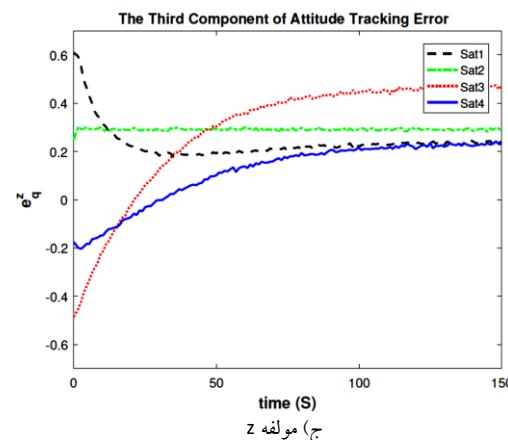
شکل ۴: بردار خطای دنباله روی سرعت زاویه‌ای

۵- نتیجه گیری

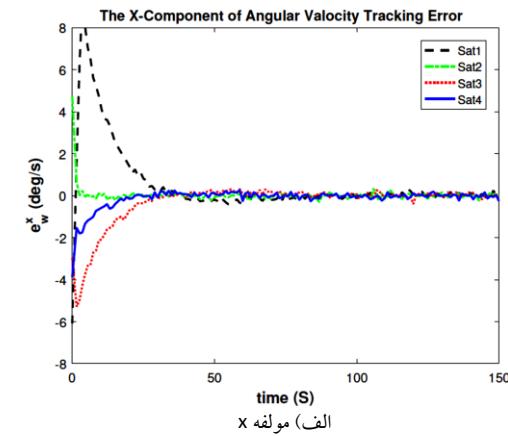
یک روش کنترلی با رویکرد غیرمتغیر کم مبتنی بر فیدبک حالت با هدف همزمان‌سازی وضعیت بین ماهواره‌های نامشابه در آرایش پرواز ارائه گردید. لحاظ خطای اندازه گیری متغیرهای وضعیت شامل جهت و سرعت زاویه‌ای مهمترین نقطه چالش برانگیز طراحی کنترل کننده بود و تضمین شد که خطاهای دنباله‌روی جهت و سرعت زاویه‌ای، کراندار نهایی یکنواخت (UUB) خواهد بود. متصل بودن گراف به عنوان مهمترین فرض در گراف ارتباطی لحاظ شد. استخراج ضرایب کنترلی مناسب، اصلی‌ترین راه کار تعدیل اثر خطای اندازه گیری وضعیت در الگوریتم کنترلی مدنظر قرار گرفت که بر اساس روش لیاپانوف و تضمین شروط پایداری آن توسعه داده شد. علاوه در الگوریتم ارائه شده، نیازی به مخابراتی بردارهای سرعت داده شد. علاوه در الگوریتم ارائه شده، نیازی به بار مخابراتی الگوریتم افزوده شد. با توجه به نتایج قضیه ارائه شده، تضمین گردید که علاوه بر خطاهای دنباله‌روی مراحت ماهواره‌ها، خطاهای همزمانی وضعیت بین ماهواره‌ها نیز در یک باند کراندار حول صفر قرار می‌گیرد. در فاز شیوه‌سازی برای واقعی‌تر شدن نتایج حاصله، اشباع عملکردها و اغتشاشات مداری ماهواره‌ها لحاظ شدند. همچنین، عملکرد الگوریتم ارائه شده با یک الگوریتم موجود در مقالات مقایسه شد تا مزایای روش ارائه شده روشن شود. در راستای کار صورت گرفته در این مقاله، پیشنهاد می‌گردد که الگوریتم فوق به گونه‌ای توسعه داده شوند که همزمان‌سازی وضعیت در حضور عیوب حسگرهای عدم قطعیت ماتریس لختی دورانی و تاخیر ارتباطی محقق گردد.

مراجع

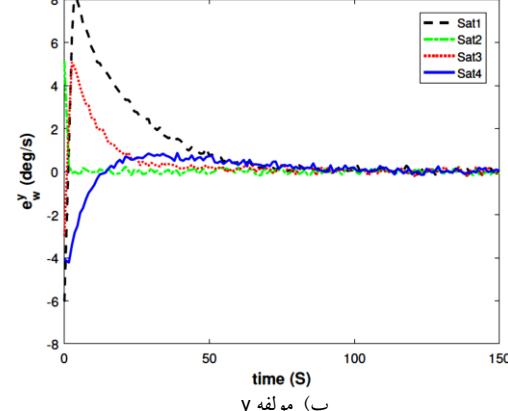
- [1] Kroes R. Precise relative positioning of formation flying spacecraft using GPS. TU Delft, Delft University of Technology; 2006.
- [2] Rezaee, Hamed and Abdollahi, Farzaneh and Talebi, Heidar A. H_∞ Based Motion Synchronization in Formation Flight with Delayed Communications. IEEE Transactions on Industrial Electronics. 2014;61(11):6175–6182.
- [3] Rezaee, Hamed and Abdollahi, Farzaneh. Motion synchronization in unmanned aircrafts formation control with communication delays. Communications in Nonlinear Science and Numerical Simulation. 2013;18(3):744 - 756.
- [4] Alfriend, Kyle and Vadali, Srinivas Rao and Gurfil, Pini and How, Jonathan and Breger, Louis. Spacecraft formation flying: Dynamics, control and navigation. Butterworth-Heinemann; 2009.
- [5] Hui, Liu and Li, Junfeng. Terminal sliding mode control for spacecraft formation flying. IEEE Transactions on Aerospace and Electronic Systems. 2009;45(3):835–846.
- [6] Wu, Baolin and Xu, Guangyan and Cao, Xibin. Relative dynamics and control for satellite formation: accommodating J 2 perturbation. Journal of Aerospace Engineering. 2016;29(4):401–411.
- [7] Sandau, Rainer and Roeser, Hans Peter and Valenzuela, Arnoldo and others. Small Satellite Missions for Earth Observation. Springer; 2014.

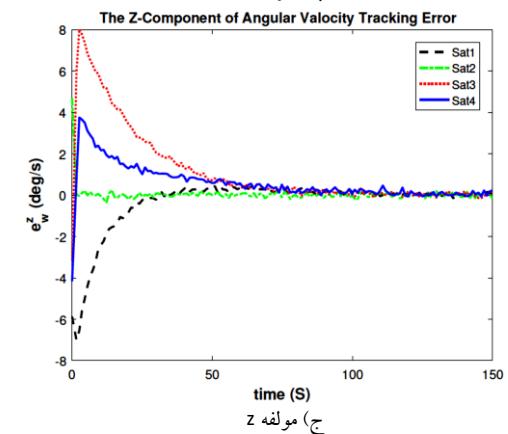
شکل ۶: بردار خطای دنباله‌روی جهت با استفاده از کنترل کننده در [۳۵]

الف) مولفه X

ب) مولفه Y

ج) مولفه Z

شکل ۷: بردار خطای دنباله‌روی سرعت زاویه‌ای با استفاده از روش [۳۵]

- [22] Hu, Qinglei and Zhang, Jian and Zhang, Youmin. Velocity-free attitude coordinated tracking control for spacecraft formation flying. *ISA Transactions*. 2018;73(1):54–65.
- [23] Ren W. Distributed cooperative attitude synchronization and tracking for multiple rigid bodies. *IEEE Transactions on Control Systems Technology*. 2010;18(2):383–392.
- [24] Guo, Yong and Guo, Jin-hua and Li Ai-jun and Wang, Chang-qing. Attitude Coordination Control for Formation Flying Spacecraft Based on the Rotation Matrix. *Journal of Aerospace Engineering*. 2017;30(5):04017051.
- [25] Kang, Wei and Yeh, Hsi Han. Coordinated attitude control of multi-satellite systems. *International Journal of robust and nonlinear control*. 2002;12(2–3):185–205.
- [26] Kristiansen, Raymond and Nicklasson, Per Johan and Gravdahl, Jan Tommy. Quaternion-based backstepping control of relative attitude in a spacecraft formation. In: 45th IEEE Conference on Decision and Control; 2006; San Diego, California.
- [27] Lawton, Jonathan R and Beard, Randal W. Synchronized multiple spacecraft rotations. *Automatica*. 2002;38(8):1359–1364.
- [28] VanDyke, Matthew C and Hall, Christopher D. Decentralized coordinated attitude control within a formation of spacecraft. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 2006;29(5):1101–1109.
- [29] Bai, He and Arcak, Murat and Wen, John T. Leader-follower cooperative attitude control of multiple rigid bodies. *Systems and Control Letters*. 2009;58(6):429–465.
- [30] Ren, Wei and Beard, Randal. Decentralized scheme for spacecraft formation flying via the virtual structure approach. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 2004;27(1):73–82.
- [31] Cong, Bing Long and Liu, Xiang Dong and Chen, Zhen. Distributed attitude synchronization of formation flying via consensus-based virtual structure. *Acta Astronautica*. 2011;68(11):1973–1986.
- [32] Lawton, Jonathan and Beard, Randal W and Hadaegh, Fred Y. Elementary attitude formation maneuvers via leader-following and behavior-based control. In: AIAA Guidance, Naviagtion, and Control Conference and Exhibit; 2000; Montreal, Canada.
- [33] Beard, Randal W and Lawton, Jonathan and Hadaegh, Fred Y and others. A coordination architecture for spacecraft formation control. *IEEE Transactions on control systems technology*. 2001;9(6):777–790.
- [34] Mehrabian, Alireza and Khorasani, Khashayar. Distributed and cooperative quaternion-based attitude synchronization and tracking control for a network of heterogeneous spacecraft formation flying mission. *Journal of the Franklin Institute*. 2015;352(9):3885–3913.
- [35] Wang, Xinsheng and Wu, Jingxin and Wang, Xiaoli. Distributed attitude consensus of spacecraft formation flying. *Journal of Systems Engineering and Electronics*. 2013;24(2):296–302.
- [36] Zhao, Lin and Jia, Yingmin. Neural network-based distributed adaptive attitude synchronization control of
- [8] Running, Zhang and Yang, Li and Shengil, Liu. System requirements and mission analysis for spacecraft SAR interferometry based on formation flying satellites. In: 21st international society of photogrammetry and remote sensing (ISPRS) congress; 2008; China.
- [۹] فلاور جانی فک. کنترل همزمان مدار و وضعیت برای آرایش های پروازی دنباله روی. پژوهشگاه هوافضا؛ ۱۳۸۸.
- [10] Wang, P K C and Hadaegh, F Y and Lau, K. Synchronized formation rotation and attitude control of multiple free-flying spacecraft. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 1999;22(11):28–35.
- [11] Kapila, Vikram and Sparks, Andrew G and Buffington, James M and Yan, Qiguo. Spacecraft formation flying: dynamics and control. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 2000;23(3):561–564.
- [12] Kang, Wei and Sparks, Andrew. Coordinated attitude and formation control of multisatellite systems. In: AIAA Guidance, Navigation, and Control Conference and Exhibit; 2002; Monterey, California.
- [13] Chung, Soon Jo and Ahsun, Umar and Slotine, Jean Jacques E. Application of synchronization to formation flying spacecraft: Lagrangian approach. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 2009;32(2):512–526.
- [14] Lee D. Spacecraft coupled tracking maneuver using sliding mode control with input saturation. *Journal of Aerospace Engineering*. 2014;28(5):401–413.
- [15] Shan J. Six-degree-of-freedom synchronised adaptive learning control for spacecraft formation flying. *IET Control Theory & Applications*. 2008;2(10):930–949.
- [16] Beard, Randal W and Lawton, Jonathan and Hadaegh, Fred Y and others. A coordination architecture for spacecraft formation control. *IEEE Transactions on control systems technology*. 2009;9(6):777–790.
- [17] Nazari, Morad and Butcher, Eric A and Yucelen, Tansel and Sanyal, Amit K. Decentralized consensus control of a rigid-body spacecraft formation with communication delay. *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*. 2016;39(4):838–851.
- [18] Wang, Danwei and Wu, Baolin and Chung, Eng Kee Poh. *Satellite Formation Flying*. Singapore: Springer; 2017.
- [19] Abdessameud, Abdelkader and Tayebi, Abdelhamid. Attitude synchronization of a group of spacecrafsts without velocity measurements. *IEEE Transactions on Automatic Control*. 2009;54(11):2642–2648.
- [20] Kristiansen, Raymond and Lora, Antonio and Chaillet, Antoine and Nicklasson, Per Johan. Spacecraft relative rotation tracking without angular velocity measurements. *Automatica*. 2009;45(3):750–756.
- [21] Bondhus, Anne Karin and Pettersen, Kristin Y and Gravdahl, J Tommy. Leader/follower synchronization of satellite attitude without angular velocity measurements. In: 44th IEEE Conference on Decision and Control, and European Control Conference; 2005; Seville, Spain.

$$\begin{aligned} & (\bar{\mathbf{X}}_1 - \bar{\mathbf{X}}_2)^T (\bar{\mathbf{X}}_1 - \bar{\mathbf{X}}_2) \geq 0 \\ \Rightarrow & \bar{\mathbf{X}}_1^T \bar{\mathbf{X}}_2 \leq \frac{1}{2} \bar{\mathbf{X}}_1^T \bar{\mathbf{X}}_1 + \frac{1}{2} \bar{\mathbf{X}}_2^T \bar{\mathbf{X}}_2 \end{aligned} \quad (ص-۱)$$

ضممه ۲: لم کاربردی

لم ۱: برای هر ماتریس قطری مثبت \mathbf{D} و متقارن مثبت \mathbf{M} داریم

$$\mathbf{MDM} \leq \lambda_{\max}^2(\mathbf{M})\mathbf{D}$$

اثبات: يك تبدیل همانندی متقارن \mathbf{P} می توان یافت که

$$\mathbf{D} = \mathbf{P}\mathbf{J}\mathbf{P}^T \quad (ص-۲)$$

که \mathbf{J} فرم ماتریس قطری \mathbf{D} است. \mathbf{D} متقارن است لذا $\mathbf{P}^{-1} = \mathbf{P}^T$. حال می توان یک ماتریس متقارن \mathbf{S} را یافت به طوری که

$$\mathbf{S} = \mathbf{J}^{\frac{1}{2}} \mathbf{P}^T \mathbf{M} \mathbf{P} \mathbf{J}^{-\frac{1}{2}} \quad (ص-۲)$$

از آنجا که $\mathbf{P} \mathbf{J}^{\frac{1}{2}}$ می تواند به عنوان یک تبدیل همانندی متقارن باشد، می توان نتیجه گرفت که

$$\lambda_{\max}(\mathbf{S}) = \lambda_{\max}(\mathbf{M}) \quad (ص-۲)$$

که با توجه به تقارن هر دو ماتریس \mathbf{S} و \mathbf{M} خواهیم داشت که

$$\|\mathbf{S}\| = \|\mathbf{M}\| \quad (ص-۲)$$

بنابراین

$$\lambda_{\max}(\mathbf{S}^T \mathbf{S}) = \|\mathbf{M}\|^2 \quad (ص-۲)$$

یا به عبارت دیگر

$$\mathbf{S}^T \mathbf{S} - \|\mathbf{M}\|^2 \mathbf{I} \leq 0 \quad (ص-۲)$$

حال با توجه به (ص-۲) خواهیم داشت

$$\mathbf{J}^{-\frac{1}{2}} \mathbf{P}^T \mathbf{M} \mathbf{P} \mathbf{J}^{\frac{1}{2}} \mathbf{J}^{\frac{1}{2}} \mathbf{P}^T \mathbf{M} \mathbf{P} \mathbf{J}^{-\frac{1}{2}} - \|\mathbf{M}\|^2 \mathbf{I} \leq 0 \quad (ص-۲)$$

با ضرب ماتریس مثبت معین $\mathbf{J}^{\frac{1}{2}}$ از چپ و راست و همچنین (ص-۲) می توان نتیجه گرفت که

$$\mathbf{P}^T \mathbf{M} \mathbf{D} \mathbf{M} \mathbf{P} - \|\mathbf{M}\|^2 \mathbf{J} \leq 0 \quad (ص-۲)$$

با توجه به اینکه ماتریس تبدیل همانندی، مقادیر ویژه را تغییر نمی دهد خواهیم داشت

$$\mathbf{MDM} - \|\mathbf{M}\|^2 \mathbf{P} \mathbf{J} \mathbf{P}^T \leq 0 \quad (ص-۲)$$

به بیان دیگر

spacecraft formation under modified fast terminal sliding mode. Neurocomputing. 2016;171(1):230 - 241. [37] Qinglei Hu and Jian Zhang. Relative position finite-time coordinated tracking control of spacecraft formation without velocity measurements. ISA Transactions. 2015;54(1):60-74.

[38] Song, Yong Duan and Cai, Wen Chuan. New intermediate quaternion-based control of spacecraft: part I—almost global attitude tracking. International Journal of Innovative Computing, Information and Control. 2012;8(10):7307--7319.

[39] Xiao, Bing and Hu, Qinglei and Wang, Danwei. Spacecraft attitude fault tolerant control with terminal sliding-mode observer. Journal of Aerospace Engineering. 2013; 28:401--405.

[40] Schaub H., Junkins J. L. Stereographic orientation parameters for attitude dynamics: A generalization of the Rodrigues parameters. Journal of the Astronautical Sciences. 1996;44(1):1--19.

[41] Wertz J. R, Everett D. F, Puschell J. J. Space mission engineering: the new SMAD. Microcosm Press; 2011.

[42] N C. Output Synchronization on Strongly Connected Graphs. IEEE Transactions on Automatic Control. 2012;57(11).

[43] D S. Position synchronization of multiple motion axes with adaptive coupling control. Automatica. 2003;39(6).

[44] Castrup, Suzanne and Castrup, Howard T. Measurement uncertainty analysis principles and methods. NASA Measurement Quality Assurance Handbook -- Annex 3; 2010.

[45] Boyd, Stephen P and ElGhaoui, Laurent and Feron, Eric and Balakrishnan, Venkataraman. Linear matrix inequalities in system and control theory. SIAM; 1994.

[46] Wang X, Zhao K, You Z. Coordinated motion control of distributed spacecraft with relative state estimation. Journal of Aerospace Engineering. 2015;29(3).

[47] Zhang F. The Schur complement and its applications. Springer Science & Business Media; 2006.

ضمائم

ضممه ۱: ابزارهایی از جبر ماتریسی

با توجه به اینکه در این مقاله، از نرم ماتریسی استفاده شده است لذا به برخی از ویژگی های مفید آن در اینجا اشاره می شود. در صورتی که فرض کنیم \mathbf{A} و \mathbf{B} ماتریس های $n \times n$ بوده و λ نمایانگر مقادیر ویژه است، آنگاه روابط زیر برای نرم های آنها برقرار است [۴۵]

$$1) \|\mathbf{A} + \mathbf{B}\| \leq \|\mathbf{A}\| + \|\mathbf{B}\| \quad (ص-۱)$$

$$2) \|\mathbf{AB}\| \leq \|\mathbf{A}\| \|\mathbf{B}\| \quad (ص-۱)$$

$$3) \mathbf{A} \text{ is symmetric}; \|\mathbf{A}\| = \max_i |\lambda_i|$$

همچنین برای هر دو بردار دلخواه $\bar{\mathbf{X}}_1$ و $\bar{\mathbf{X}}_2$ داریم:

$$\mathbf{A} \text{ is skew symmetric}; \bar{\mathbf{X}}_1^T \mathbf{A} \bar{\mathbf{X}}_1 = 0 \quad (ص-۱)$$

و

$$\begin{aligned} -16\epsilon \dot{\mathbf{K}}_{ol} &\geq (\mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) + (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} k_q \mathbf{L}_I \\ + (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} (k_q \mathbf{L}_I) \end{aligned} \quad (2-5)$$

جمله اول که بلوکی قطری است. برای جملات دوم و سوم با توجه به ویژگی ماتریسی (ض ۱-۳) و با لحاظ $\bar{\mathbf{X}}_1 = (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))$ و $\bar{\mathbf{X}}_2 = (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} (k_q \mathbf{L}_I)$ و همچنین متقارن بودن $(2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1}$ می توان نتیجه گرفت

$$\begin{aligned} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} k_q \mathbf{L}_I \\ \leq \frac{1}{2} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) \quad (3-5) \\ + \frac{1}{2} (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-2} \\ (k_q \mathbf{L}_I) \end{aligned}$$

لذا نامساوی (ض ۲-۵) را می توان این گونه نوشت

$$\begin{aligned} -16\epsilon \dot{\mathbf{K}}_{ol} &\geq (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) + \frac{1}{2} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) + \frac{1}{2} (k_q \mathbf{L}_I)^T \quad (4-5) \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-2} (k_q \mathbf{L}_I) \\ + \frac{1}{2} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ + \frac{1}{2} (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-2} (k_q \mathbf{L}_I) \\ + (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} (k_q \mathbf{L}_I) \end{aligned}$$

یا به عبارت دیگر

$$\begin{aligned} -16\epsilon \dot{\mathbf{K}}_{ol} &- (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) - \frac{1}{2} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) - \frac{1}{2} (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q)) \quad (5-5) \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q))^T \\ \geq \frac{1}{2} (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-2} (k_q \mathbf{L}_I) \\ + \frac{1}{2} (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-2} (k_q \mathbf{L}_I) \\ + (k_q \mathbf{L}_I)^T (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} (k_q \mathbf{L}_I) \end{aligned}$$

اکنون طرف چپ نامساوی یک مجموعه بلوکی قطری است که می توان شرط هر بلوک مریبوط به هر عامل را از آن استخراج نمود. حال با استفاده از لم ۱ (ضمیمه ۲)، سمت راست نامساوی فوق قطری خواهد شد:

$$\text{MDM} \leq \|\mathbf{M}\|^2 \mathbf{D} \quad (ض ۲-۱)$$

■ پایان اثبات لم

ضمیمه ۳: تئوری گراف به عنوان چارچوب یک سیستم آرایش پرواز ماهواره

با استفاده از گراف، می توان ارتباطات بین ماهواره‌ای در آرایش پرواز را مدل کرد. یک گراف G مشتمل از N عامل با گره‌ها یا Nodes و مسیرهای یا Edges خود تبیین می شود. مجموعه گره‌ها را با $V(G) = \{v_1, v_2, \dots, v_N\}$ و مجموعه مسیرهای را با $E(G) \subseteq V \times V$ نمایش می دهند. یعنی مسیرهای ارتباطی بین عامل‌ها در یک رویکرد غیر جهت دار یا Undirected است. برای هر گراف، یک ماتریس متقارن همسایگی $A = [a_{ij}]_{N \times N}$ تعریف می شود که در صورت وجود ارتباط از عامل i به j و $a_{ij} = 1$ در غیر این صورت بر همین اساس، ماتریس لاپلاسین $L = [l_{ij}]_{N \times N}$ که یک ماتریس متقارن مثبت نیمه معین است تعریف می شود که

$$l_{ij} = \begin{cases} \sum_{j \in N_i} a_{ij} & i = j \\ -a_{ij} & i \neq j \end{cases} \quad (ض ۳-۱)$$

که منظور از N_i ، همسایه‌های عامل i است. واضح است که مجموع درایه‌های سطري ماتریس لاپلاسین برابر صفر است لذا همواره یکی از مقادیر ویژه ماتریس لاپلاسین برابر صفر خواهد بود. [۴۶]

ضمیمه ۴: متمم شور (Schur Complement)

برای هر ماتریس متقارن بلوکی $M = \begin{bmatrix} A & B \\ B^T & C \end{bmatrix}$ خواهیم داشت

: [۴۷]

• اگر A معکوس پذیر باشد: $M > 0$ اگر و فقط اگر $A > 0$

$$C - B^T A^{-1} B > 0$$

• اگر C معکوس پذیر باشد: $M > 0$ اگر و فقط اگر $C > 0$ و

$$A - BC^{-1}B^T > 0$$

ضمیمه ۵: بخش‌هایی از اثبات قضیه ۱

با توجه به نامساوی بدست آمده در رابطه (۵۵)، می توان سمت راست

آن را این گونه نوشت

$$\begin{aligned} -16\epsilon \dot{\mathbf{K}}_{ol} &\geq (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + k_q \mathbf{L}_I)^T \\ (2\mathbf{K}_{ol} - \epsilon(\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T(\bar{\mathbf{E}}_q)\mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N})^{-1} \\ (\epsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M(\bar{\mathbf{E}}_o) - 4\mathbf{G}_M(\bar{\mathbf{E}}_q) + k_q \mathbf{L}_I) \end{aligned} \quad (ض ۵-۱)$$

با فرض $\dot{\mathbf{K}}_{ol} \leq 0$ و با توجه به قطری بودن $\dot{\mathbf{K}}_{ol}$ سعی می کنیم بخش‌های

قطري طرف راست نامساوی را تفکیک کنیم لذا

$$\begin{aligned}
& + \frac{1}{2} \left(k_q \mathbf{L}_I \right)^T \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-2} \left(k_q \mathbf{L}_I \right) \\
& + \frac{1}{2} \left(k_q \mathbf{L}_I \right)^T \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-2} \left(k_q \mathbf{L}_I \right) \\
& + \left(k_q \mathbf{L}_I \right)^T \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-1} \left(k_q \mathbf{L}_I \right) \quad (\text{ض}-5) \\
& \leq \\
& k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L}) \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-2} \\
& + k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L}) \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-1}
\end{aligned}$$

حال می‌توان نامساوی (ض-5) را می‌توان این گونه نوشت

$$\begin{aligned}
& -16\varepsilon \dot{\mathbf{K}}_{\text{ad}} - \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right)^T \\
& \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-1} \\
& \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right) - \frac{1}{2} \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right)^T \\
& \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right) - \frac{1}{2} \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right) \quad (\text{ض}-5) \\
& \left(\varepsilon \mathbf{J}_M \mathbf{S}_M (\bar{\mathbf{E}}_{\omega}) - 4\mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) \right)^T \\
& \geq \\
& k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L}) \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-2} \\
& + k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L}) \left(2\mathbf{K}_{\text{ad}} - \varepsilon (\mathbf{J}_M \mathbf{G}_M (\bar{\mathbf{E}}_q) + \mathbf{G}_M^T (\bar{\mathbf{E}}_q) \mathbf{J}_M) - 3\mathbf{I}_{3N} \right)^{-1}
\end{aligned}$$

حال با توجه به اینکه دو طرف نامساوی فوق قطری هستند، لذا می‌توان

شرط زیر را برای هر بلوک استخراج کرد

$$\begin{aligned}
-16\varepsilon \dot{k}_{\omega_i} & \geq \frac{\left\| \varepsilon \mathbf{J}_i \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) - 4\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right\|^2}{\left\| 2k_{\omega_i} \mathbf{I}_3 - \varepsilon (\mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) + \mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \mathbf{J}_i) - 3\mathbf{I}_3 \right\|} \\
& + \left\| \varepsilon \mathbf{J}_i \mathbf{S}(\bar{\mathbf{e}}_{\omega_i}) - 4\mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \right\|^2 \\
& + \frac{k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L})}{\left\| 2k_{\omega_i} \mathbf{I}_3 - \varepsilon (\mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) + \mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \mathbf{J}_i) - 3\mathbf{I}_3 \right\|^2} \\
& + \frac{k_q^2 \lambda_{\max}^2 (\mathbf{L})}{\left\| 2k_{\omega_i} \mathbf{I}_3 - \varepsilon (\mathbf{J}_i \mathbf{G}(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) + \mathbf{G}^T(\bar{\mathbf{e}}_{q_i}) \mathbf{J}_i) - 3\mathbf{I}_3 \right\|^2} \quad (\text{ض}-5)
\end{aligned}$$